

STU-elever i Køge Kommune

- *Hvordan sikres øget tilknytning til job/uddannelse?*

Januar, 2017

Indhold

1	Indledning og opgaven	3
1.1	Metode og opgaveløsning	4
2	Målgruppen og udfordringer	4
2.1	Målgruppens udformning.....	5
2.2	Skærpede krav på erhvervsuddannelser.....	6
3	Opmærksomhedspunkter og anbefalinger	7
3.1	Overgange.....	7
3.2	16-18 årige	8
3.3	Muligheder efter endt STU	8
3.3.1	EGU.....	9
3.3.2	KUU	9
3.3.3	Fleksjob, minifleksjob og handicapkompensering	10
3.4	Virksomhedssamarbejde og praktikpladser	11
3.5	Uddannelsesplan, progression og programteori	12
3.5.1	Progressionsmålinger	12
3.5.2	Programteori	13
3.6	Socialøkonomiske virksomheder (SØV)	14
3.7	Tilsyn.....	14
4	Perspektivering	15

1 Indledning og opgaven

Køge Kommunes Velfærdsforvaltning har i de seneste år haft særligt fokus på udvikling af STU-området, hvor der bl.a. har været fokus på:

- Hjemtagelse af STU-tilbud (oprettelse af nye tilbud).
- Optimering af beslutningsgrundlaget i visitationsudvalget (med deltagelse på tværs af sektorer: UUV, Ungecentret, Social- og Sundhedsafdelingen) og oprettelse af tværgående STU-team.
- Køge Kommunes egen analyse af STU-området (jf. STU-notat fra 2015).

Køge Kommunes Arbejdsmarkedsråd og Velfærdsforvaltningen har - i forlængelse af STU-notatet fra 2015 - bedt videns- og netværkshuset Cabi gennemføre en kortlægning af STU-området i Køge Kommune. Formålet med kortlægningen er at pege på konkrete forslag, der kan medvirke til at flere af de unge, der gennemfører STU-forløb, fortsætter i videre uddannelse eller beskæftigelse.

Timingen for denne kortlægning har sammenfald med STU'en 10 års jubilæum i 2017, hvorfor det virker passende at foretage en evaluering af de udfordringer og muligheder, som STU-tilbudsområdet står overfor.

Set fra Cabis synsvinkel skal det desuden nævnes, at tendenser på arbejdsmarkedet peger i retning af mangel på arbejdskraft indenfor flere brancher med relevans for nogle unge indenfor STU-målgruppen. I den sammenhæng kan Køge Kommune evt. lade sig inspirere af Cabis information og materiale omkring Rekruttering fra kanten, hvilket kan findes på www.cabiweb.dk.

Køge Kommunes Arbejdsmarkedsråd har overordnet set rettet følgende forespørgsel til Cabi:

” Hvordan kan vi understøtte at flere unge, der har gennemført en STU, kommer videre i en eller anden form for uddannelse eller beskæftigelse?

Fokus i denne rapport vil derfor primært være på tiltag og anbefalinger ift. at støtte op om, at unge, der har gennemført et STU-forløb, i højere grad får tilknytning til efterfølgende uddannelse eller beskæftigelse.

1.1 Metode og opgaveløsning

Cabi har løst opgaven ved hjælp af følgende metoder og aktiviteter:

- Udgangspunktet for kortlægningen har været en desk research, hvor relevant viden og materialer om STU-området fra Køge Kommune samt erfaringer fra øvrige kommuner er blevet afdækket.
- Dataanalyse på baggrund af data fra Køge Kommune.
- Telefoninterviews med nøglepersoner (STU-tilbud, UUV Køge Bugt, Ungecentret, Myndighed og Handicaprådet).
- Fremtidsværksted (workshop med deltagelse af ca. 30 personer, udvalgt af Velfærdsforvaltningen).

Fokus på workshoppen var først på trusler og svage sider (Kritikfasen), dernæst på stærke sider, muligheder og visioner (Utopifasen) og endelig til slut på forslag til konkrete tiltag (udarbejdelse af handlingsplaner i Virkeliggørelsesfasen). Resultaterne fra Fremtidsværkstedet kan ses i bilaget til dette notat.

Desk research, telefoninterviews og Fremtidsværkstedet har givet anledning til en række opmærksomhedspunkter, som gennemgås i afsnit 3. I dette afsnit vil der ligeledes være tilknyttet nogle anbefalinger/løsningsforslag i relation til de enkelte punkter.

Cabi har ikke haft mulighed for at interviewe samtlige aktører på STU-området, hvorfor nogle opmærksomhedspunkter nødvendigvis vil give mere mening for nogle, mens de vil give knap så meget mening for andre. Der er således tale om kvalificerede ”nedslag”.

2 Målgruppen og udfordringer

STU-området i Køge Kommune er karakteriseret af en varieret indsats med adskillige aktører, såvel i Køge Kommune som i andre kommuner. Dette giver god mening, når man ser nærmere på målgruppen, der mildest talt er differentieret - og netop stiller krav til individuelle og særligt tilrettelagte tilbud.

I forbindelse med indgangsvinklen til kortlægningen – ønsket om *at understøtte at flere unge, der har gennemført en STU, kommer videre i en eller anden form for uddannelse eller beskæftigelse* – skal der gøres opmærksom på et par overordnede udfordringer, som man bør have in mente. Det ene forhold knytter sig til selve målgruppen, mens det andet knytter sig til reformerne på erhvervsskoleområdet.

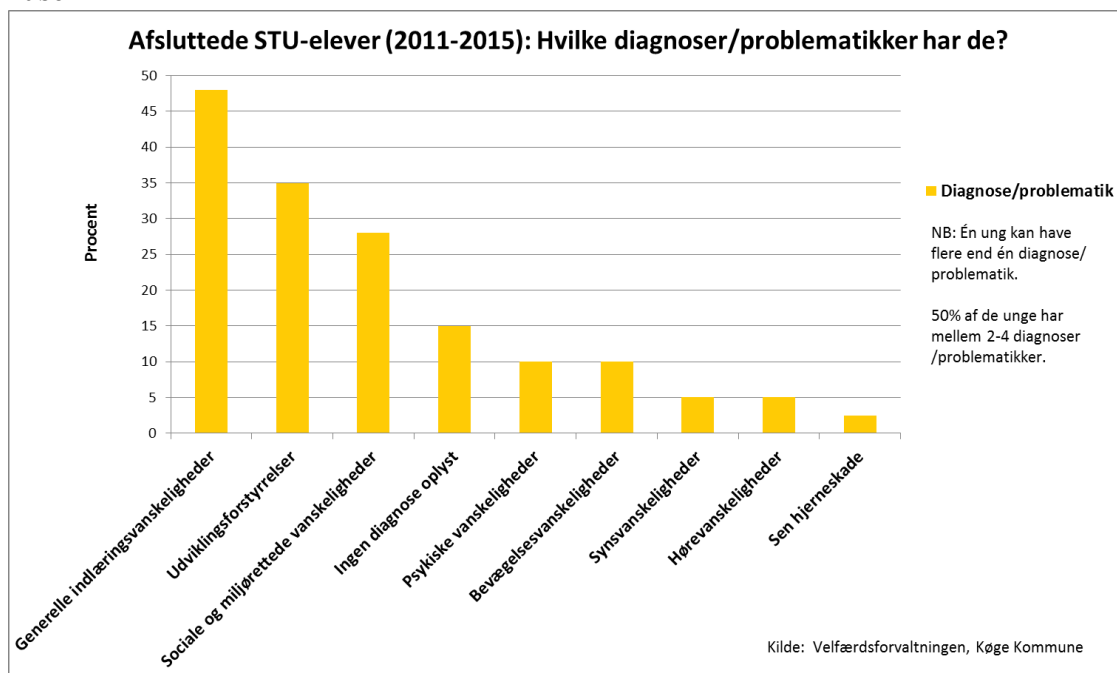
2.1 Målgruppens udformning

I perioden fra 2011 til 2015 har 43 unge fra Køge Kommune gennemført STU-uddannelsen, mens 7 unge af den ene eller anden grund har afbrudt STU-forløbet (eksempelvis pga. pause eller fraflytning fra kommunen).

Det er karakteristisk for gruppen, der har gennemført STU – ligesom for hele målgruppen som sådan – at den er meget bredt sammensat, og at de unge ofte er udfordrede af flere diagnoser/problematikker. Som det ses af søjlediagrammet (tabel 1), har lidt under halvdelen af de unge generelle indlæringsvanskeligheder (udviklingshæmmede/sent udviklede o.l.). Omkring en tredjedel af de unge har udviklingsforstyrrelser (typisk autismespektrumforstyrrelser/asperger), mens lidt over en fjerdedel har sociale eller miljørettede vanskeligheder, hvilket dækker over ADHD samt adfærdsvanskeligheder i relation til familie, skole og andre relationer, og i det hele taget ustabile adfærdsmønstre.

Endelig har ca. 10% psykiske vanskeligheder, hvilket omfatter depression, personlighedsforstyrrelse, skizofreni eller angst (ADHD placeres også nogle gange i denne kategori). Myndighed oplyser, at denne del af STU-målgruppen er stigende.

Tabel 1:

Enkelte af de unge har været præget af vanskeligheder i forbindelse med bevægelse, syn og/eller hørelse, og en enkelt ung med senhjerneskode har gennemført STU-uddannelsen fra 2011 til 2015.

Med til historien hører også, at unge der påbegynder STU ofte er prægede af lav selvtillid, lavt selvværd, lav motivation og få/ingen interesser, hvilket stiller store krav til

tilbuddenes motivationsarbejde samt arbejde med den enkelte unges forestillingsevne i det hele taget.

Endelig påpeger myndighed, at seks unge (der gik på STU-forløb) i sommer (2016) fik tilkendt førtidspension efter det 18. år (almindelig vurdering af deres forsørgelsesgrundlag). Set i lyset af de stramninger, der er sket i forlængelse af reformen på førtidspensionsområdet, så tegner dette ligeledes et billede af en STU-ungegruppe, der er udfordret i forhold til diagnoser og problematikker.

” Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.

(Formålsformulering for STU-uddannelsen)

2.2 Skærpede krav på erhvervsuddannelser

Erhvervsskolereformen, der trådte i kraft i 2015 medfører skærpede krav til optag og gennemførelse af uddannelserne, hvilket rammer STU-målgruppen. Reformen indebærer optagelseskrav om 02 i matematik og i dansk – eller alternativt at man på forhånd har en praktikplads i en virksomhed. Endelig er der mulighed for at gå til en optagelsesprøve.

Endvidere er der skærpede krav if forhold til at kunne gennemføre studiet på normeret tid, hvor der tidligere ikke var adgangskrav, og hvor forløbet kunne forlænges. Man kan således ikke få mere tid til uddannelsen, fordi man eksempelvis er langsommere til at lære. Det er altså blevet sværere for personer med særlige udfordringer og eksempelvis kognitive problemer at kunne læse videre på en erhvervsuddannelse.

Erhvervsskolereformen betyder, at man som ung i vid udstrækning skal være i stand til at indgå på normale vilkår. Konsekvensen er, at STU-indsatsen tidligt skal være skarp på, hvad den unge skal efter endt STU for på bedst mulige vis at kunne forberede de unge og klæde dem ordentligt på til den videre færd og sikre et godt match – eksempelvis i forbindelse med videre uddannelse.

3 Opmærksomhedspunkter og anbefalinger

I det følgende gennemgås en række udvalgte opmærksomhedspunkter og tilhørende anbefalinger. Opmærksomhedspunkterne sker med afsæt i telefonsinterviews, materiale gennemgang samt dialogen og processerne på Fremtidsværkstedet.

Anbefalingerne skal ses i lyset af Cabis erfaringer på området, desk research af STU-området (herunder erfaringer og best practice fra andre kommuner) samt Køge Kommunes egne forslag til løsninger fremadrettet på området.

3.1 Overgange

Oplysninger fra såvel telefoninterviews som Fremtidsværkstedet (se eksempelvis forslag 2 i bilaget fra Fremtidsværkstedet) understreger, at overgange er et stort opmærksomhedspunkt på STU-området i Køge Kommune. Overgangen fra folkeskole/specialskole til STU, fra "barn til voksen" (18 år) - og endelig overgangen fra STU'en til den videre færd - udgør ofte store udfordringer for målgruppen (og pårørende).

Rent organisatorisk kan der også være adskillige udfordringer forbundet med at sikre, at systemerne på tværs af forvaltninger taler ordentligt sammen. Indenfor de seneste år har der i Køge Kommune været fokus på at sikre en mere intensiv indsats i det 3. år, hvilket bl.a. har udmøntet sig i iværksættelsen af tværgående STU-team og procedure- og flowbeskrivelser fra myndigheds side. I det hele taget har der været fokus på at have de rette aktører med fra visitation til opfølgning og afslutningsvis udslutningsmødet.

Det skal i øvrigt bifaldes, at viden fra de unges praktikophold overføres til Ungecentret til brug for arbejdssevnevurdering – noget der er med til at hindre dobbeltarbejde (og hvilket i parentes bemærket langtfra altid er praksis i andre kommuner). Køge Kommunes erfaringer med dette kan med fordel overføres også i andre sammenhænge.

De organisatoriske tiltag har været nødvendige (bl.a. i forhold til at klæde myndighed bedre på rent vidensmæssigt), men der resterer stadig en udfordring i forhold til, at ansvaret for elevens videre færd efter endt STU hverken ligger hos UUV eller STU-tilbuddene.

Flere aktører på området har således efterspurgt, at der fremadrettet fokuseres på konkret udskoling af STU, hvor forberedelsen eksempelvis kan påbegyndes 1 år før afslutning. Det efterspørges således, at STU-tilbuddene i højere grad laver forberedende indsats, der sikrer de unge, der er i stand til det, bedre match med konkrete erhvervsuddannelser. Desuden udtrykkes der et behov for en håndholdt indsats i form af udslutning til mere selvstændig botilværelse samt uddannelse/arbejdsliv.

Det anbefales,

- At det overvejes, hvordan der i højere grad, som en integreret del af STU-forløbet, kan fokuseres på smidige overgange til tiden efter endt STU.

3.2 16-18 årige

På Fremtidsværkstedet blev det et centralt tema, at der for flere unges vedkommende var risiko for at "kæden hopper af" tidligt i forløbet, fordi flere af dem der optages på STU simpelthen er for unge til at kunne begå sig på og få udbytte af forløbet.

Dette skabte idéen om en evt. oprettelse af et forforløb for de 16-18 årige forud for STU-forløbet. Idéen fremgår af forslag 4 i bilaget fra Fremtidsværkstedet.

Endvidere opstod en anden idé (se forslag 5 i bilaget fra Fremtidsværkstedet) om at give visitationsudvalget mulighed for at få lavet lave neuropsykologiske undersøgelser i sager, hvor oplysninger mangler eller er forældede. Vurderingen er, at dette evt. kan forebygge, at de unge skal i STU. Myndighed har således peget på et behov for en pulje bestående af øremærkede midler afsat til neuropsykologiske undersøgelser for de helt unge mellem 16-18 år. Puljen er inspireret af en pulje til særlig støtte for senhjerne-skadede, hvor der er afsat 80.000 kr. årligt til myndighed. Det anslås, at behovet for rammebeløb til neuropsykologiske undersøgelser svarer til udgiften for ca. 10 unge/år.

Det anbefales,

- At der arbejdes videre med idéen om håndtering af gruppen af "ikke STU-parate" 16-18 årige.
- At der arbejdes videre med idéen om øremærkede puljemidler til neuropsykologiske undersøgelser.

3.3 Muligheder efter endt STU

For en del af de unge, der afslutter STU, kan tiden efterfølgende skabe frustration, da der (ifølge henvendelser til Handicaprådet fra unge og deres pårørende) kan opstå et tomrum/et slip med lange processer. Kommunale repræsentanter fra STU-området bekræfter da også, at den unge i dag kan risikere en "passiv periode" fra endt STU (august) til videre behandling i eksempelvis rehabiliteringsteam (november). Der var på Fremtidsværkstedet enighed om, at man skulle forsøge at finde frem til løsninger, der kunne forkorte disse passive perioder i så vidt omfang som muligt.

Som nævnt indledningsvis i denne rapport betyder erhvervsskolereformen, at der skal laves et intensivt forberedende arbejde, hvis afsluttede STU-elever skal have mulighed for at fortsætte i den retning. I den sammenhæng skal det nævnes, at der kan købes forforløb på erhvervsuddannelser – for at forberede de unge bedre til krav og forventninger på en erhvervsuddannelse.

I de fleste tilfælde vil det dog være mere relevant at fokusere på mulighederne i forbindelse med EGU (Erhvervsgrunduddannelsen) eller KUU (Kombineret Ungdomsuddannelse). Begge uddannelser henvender sig til unge, som ikke umiddelbart kan gennemføre en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse.

3.3.1 EGU

EGU'en er en 2-årig uddannelse. Målgruppen er unge under 30 år med behov for en praktisk orienteret uddannelse. Uddannelsen består først og fremmest af praktik hos en arbejdsgiver med enkelte skoleophold ind imellem. Den kan i særlige tilfælde forlænges med et ekstra års praktik, så den i alt varer 3 år. Der er tale om et fleksibelt uddannelsesforløb (mellem 20-40 ugers praktik), hvor der efterfølgende er mulighed for at fortsætte på erhvervsuddannelse (og få meritoverførsel i forhold til nogle fag) eller at søge job.

Endelig skal det nævnes i forbindelse med EGU'en, at der er indført en bonusordning, der gør, at virksomheder kan modtage bonus på 20.000 kroner, når EGU-elev har været i praktik i seks måneder - og ekstra 20.000 kroner, når EGU-forløbet er afsluttet. Erfaringer fra kommuner har vist, at dette kan udgøre en "løftestang" i forhold til at få en aftale i stand med en virksomhed.

Udslusning til arbejdsmarkedet eller ordinær uddannelse via EGU har vist sig rimeligt effektiv - set i relation til målgruppen. Således viser Rambøll-rapporten *Analyse af Erhvervsgrunduddannelsen* (marts 2016), at 50% får fast arbejde efterfølgende, og 10% kommer i videre uddannelse.

En ulempe ved EGU'en er, at den unge skal være i stand til at arbejde i 37 timer/uge, hvilket kan være en barriere for flere i målgruppen.

3.3.2 KUU

KUU'en er et tilbud til unge under 25 år, som har afsluttet 9. eller 10. klasse (eller tilsvarende), og som ikke umiddelbart kan gennemføre en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse. Uddannelsen består af:

- Værkstedundervisning, hvor teori og praksis kombineres.
- Erhvervstræning i en virksomhed.
- Almene fag (eksempelvis dansk og matematik).

Der udbydes en række forskellige erhvervstemaer i forbindelse med Uddannelsen, og når uddannelsen er gennemført, er den unge erhvervsassistent inden for det valgte jobområde.

Med afsæt i Køge Kommunes allerede eksisterende erfaringer med EGU og KUU (bl.a. ved produktionsskolen Klemmenstrupgård) anbefaler Cabi,

- At der arbejdes med udvikling af målrettede udslningsforløb fra STU til EGU og KUU.

3.3.3 Fleksjob, minifleksjob og handicapkompensering

For flere fra STU-målgruppen kan et ufaglært job – og ikke nødvendigvis videre uddannelse - vise sig at være den rigtige løsning. Fleksjobreformen har desuden skabt nogle muligheder for udsatte borgere, der nu i højere grad kan komme ind på arbejdsmarkedet – eksempelvis via et minifleksjob¹. Undersøgelsen påpeger, at de nye minifleksjob med en ugentlig arbejdstid på op til ti timer har åbnet for, at mindre ressourcestærke borgere er kommet ind på arbejdsmarkedet. Det fremgår desuden, at personer i minifleksjob er karakteriserede ved i højere grad at være ufaglærte end før reformen, og at langt størstedelen af personerne i de nye minifleksjob tidligere stod uden for arbejdsmarkedet.

Der vurderes at være oplagte muligheder for, at nogle unge fra STU-målgruppen kan varetage fleksjob eller minifleksjob. Og denne mulighed bliver ikke ringer af, at flere af de unge vil kunne understøttes via *Lov om kompensation til handicappede i erhverv*. Den handicapkompenserende ordning er god i forhold til indslusning og fastholdelse. Formålet med loven er at styrke og stimulere personens muligheder for beskæftigelse med det sigte at give de samme muligheder for erhvervsudøvelse som personer uden handicap. I forlængelse af loven kan man som arbejdsgiver eksempelvis få dækket hele eller dele af udgiften til:

- Personlig assistance: En kollega får et antal timer om ugen til at hjælpe med det, der er svært. Virksomheden får tilskud til timerne.

Økonomisk er der 50% i refusion til lønudgiften på den personlige assistent. To år senere får kommunen resten tilbage via bloktilskuddet (udgiftsneutral ordning).

Cabi er i øjeblikket ved at afslutte et projekt ved navn *Kompensation til flere* i tre kommuner, hvor erfaringerne efterfølgende i 2017 skal udrulles til yderligere 15 kommuner. Fokus er særligt på kompensationsordningen set i relation til borgere med psykiske funktionsnedsættelser, da denne ikke har været særligt kendt (eller anvendt).

Køge Kommune vil – hvis dette ønskes – have mulighed for at deltage gratis med medarbejdere på tre halve kursusdage med henblik på en større forståelse for mulighederne i ordningen.

Det anbefales,

- At mulighederne for anvendelse af fleksjob og minifleksjob for STU-målgruppen undersøges nærmere.

---

¹ Jf. Beskæftigelsesministeriets undersøgelse (Perspektiv, 2016).

- At Køge Kommune gør brug af Cabis tilbud om gratis undervisning af medarbejdere i anvendelse af den handicapkompenserende ordning.

3.4 Virksomhedssamarbejde og praktikpladser

Nogle STU-tilbud giver udtryk for, at virksomhederne ikke kender til de unges problemer og derfor ikke kan håndtere dem. Desuden anses det som vanskeligt at få praktikpladser eller jobs til målgruppen på produktionsvirksomheder, idet disse er meget specialiserede og fokuserede på effektivitet.

Tilbagemeldinger fra såvel telefoninterviews som Fremtidsværkstedet peger på en udfordring i forhold til skabelse af især eksterne praktikpladser. Ligeledes kan det konstateres, at ansvaret for skabelse af praktikpladser ligger decentralt på de enkelte STU-tilbud. Endelig er der på tilbuddene en uvished om antallet af henholdsvis eksterne versus interne praktikpladser.

Det anbefales,

- At det overvejes, om skabelse af praktikpladser fremadrettet udelukkende skal ligge decentralt (se forslag 1 *Koordinering af praktikpladser* i bilag fra Fremtidsværkstedet).
- At man med fordel kan have fokus på skabelse af jobs og praktikpladser inden for handel/transport/logistik-brancherne (bl.a. lagerarbejde og lettere betjening), da det erfaringsmæssigt passer godt til målgruppen. Der er adskillige af den slags virksomheder i Køge Kommune.
- At der samarbejdes omkring job- og praktikpladsskabelse med Advisory Board i Køge Kommune, idet det rådgivende organ har deltagelse af en række lokale virksomheder med en rummelig tilgang til arbejdsmarkedet.

Afslutningsvis skal det nævnes, at Køge Kommune kan overveje, om de erfaringer, man har i forhold til unge - der har været en del af projekt "*Klar til Start*"² i regi af Coop Danmark - med fordel kan overføres i andre sammenhænge. I "*Klar til Start*" kan den unge eksempelvis indgå i en slags udslusning (som en del af 3. år på STU), hvor opholdet i én af Coop Danmarks butikker fungerer som træningsvirksomhed.

"*Klar til Start*" er opstået i et samarbejde mellem Fonden Unges Uddannelsescenter og Coop Danmark. Der er tale om et landsdækkende opkvalificeringsforløb med det mål:

- ” At give unge og voksne med autisme et undervisnings og kompetenceudviklende forløb med praksis og teori, så de fagligt og personligt opkvalificeres, indtil de er ansættelsesparate i en af Coops butikker.

Forløbet indebærer en jobgaranti, der sikrer, at de kursister, som gennemfører projektet, tilbydes ansættelse i en af Coops 1.200 danske butikker.

² Læs eventuelt mere på www.klartilstart.dk

3.5 Uddannelsesplan, progression og programteori

STU adskiller sig fra andre ungdomsuddannelser ved, at der tilrettelægges individbaserede uddannelsesforløb, hvor der tages hensyn til den unges kvalifikationer, modenhed og interesse. STU består af både undervisning, træning og praktiske aktiviteter, herunder praktikforløb.

Ungdomsuddannelsen skal udgøre et planlagt og koordineret forløb, og det er hensigten, at der skal sigtes mod progression i den enkeltes udvikling. Der skal endvidere - i henhold til formålsparagraffen - fokuseres på den unges potentialer i forhold til eventuel videre uddannelse og beskæftigelse. Det er UUV der har kompetencen til at formulere målsætninger i Uddannelsesplanen (i samarbejde med den unge, STU-tilbuddet og evt. pårørende).

Med afsæt i telefoninterviews og materiale gennemgang er det Cabis opfattelse, at der bør være et opmærksomhedspunkt i forhold til fokus i uddannelsesplanerne. Hvis ønsket er at få flere unge i uddannelse eller beskæftigelse efter endt STU, bør det undersøges, om målsætningerne i uddannelsesplanerne skal skærpes i den retning.

Årsagen til at fokus i højere grad synes at være på de personlige, sociale og faglige mål isoleret set i forbindelse med STU-forløbet (og i nogle tilfælde ikke så målrettet i forhold til tiden efter) skal formentlig findes i, at STU-elever som følge af lovgivningen er undtaget kravet om individuelle kontaktfølgeb. De individuelle kontaktfølgeb, som foretages af Jobcenteret, skal sørge for at aktivitetsparate har (...) *fokus på jobsøgning og indsatsen for at bringe personen tættere på arbejdsmarkedet.*

Lovgivningen indebærer således en iboende risiko for manglende fokus på målsætninger omkring forberedelse og udslusning med henblik på uddannelse/job efter endt STU-uddannelsesforløb.

Det anbefales,

- At det undersøges, om der er behov for en skærpelse af målsætninger i Uddannelsesplanerne – også med fokus på tiden op til afslutning af og efter endt STU.
- At det sikres, at myndighed og ungecenteret inddrages i forhold til skærpelse af målsætningerne.

3.5.1 Progressionsmålinger

Opfølgningen af målene i Uddannelsesplanerne sker kvalitativt, hvilket ligeledes er tilfældet på de enkelte STU-tilbud³. Der anvendes ikke kvantitative progressionsmålinger med henblik på i højere grad at effektmåle indsatsen.

³ Fremtidslinjen anvender et elevadministrationssystem (progressionsværktøj), hvor det kvalitativt vurderes, hvorvidt eleven udvikler sig i forbindelse med personlige, sociale og faglige mål.

I Aabenraa Kommune anvendes en skala fra 1-5 i vurdering af progression i uddannelsesplanerne. Vurderingen foretages af såvel den unge selv som personalet. Erfaringerne fra Aabenraa Kommune⁴ er, at skalavurderingen kombineret med kvalitative vurderinger giver et godt dialogværktøj til samtaler med borger, pårørende, medarbejdere imellem og med UU, jobcenteret og myndighed. Det har ligeledes været en afledt effekt, at den unge kender egne mål i Uddannelsesplanen bedre, hvor der før i flere tilfælde blev tale om et samtalereferat med eleven.

Aabenraas næste skridt bliver i øvrigt løbende at lave status for STU-elever i forhold til forsørgelse, bostatus og støtte. Det er således meningen, at der via et samarbejde mellem jobcenter, visitation og rehabilitering skal indsamles data på de unge hhv. ½ år, 2 år og 5 år efter endt STU for at vide mere om effekten⁵ af STU-forløbet.

Det anbefales,

- At det overvejes at anvende målbare progressionsmålinger.
- At der foretages systematisk indsamling af udvalgte indikatorer (eksempelvis i forhold til fremmøde, bostatus, antal eksterne virksomhedspraktikker, selvhjulpenhed i forbindelse med transport m.v.).

3.5.2 Programteori

Et andet eksempel, som skal nævnes, er Hans Knudsen Institutet (HKI), som bl.a. tilbyder STU-forløb. HKI bestræber sig på at måle effekten af deres arbejde, dels for at dokumentere effekten af den indsats de leverer, og dels for at evaluere og tilrette indholdet i de enkelte forløb.

Effektmålingen sker ved indsamling af statistiske data om borgernes progression samt kvantitative og kvalitative tilfredshedsundersøgelser blandt borgere og kunder. Som eksempler på indikatorer, som HKI har valgt at følge op på løbende, kan nævnes:

- Fremmøde – ud fra en betragtning om, at det har en indvirkning på såvel trivsel, effekten af uddannelsen som gennemførelsesgraden i det hele taget.
- Ekstern praktik – det måles, hvor mange af STU-eleverne, der kommer i ekstern praktik (seneste måling viste 82%) – ud fra en betragtning om, at tilknytning til ekstern praktik giver bedre muligheder for senere tilknytning til uddannelse eller job efter endt STU.

Afsættet for disse målinger – og i det hele taget for opbygningen af STU-forløbet - er HKIs programteori. HKI har således gennemført en proces med henblik på at opnå mere struktur og mere målrettede STU-forløb. Udarbejdelsen af programteorien har været med til at skærpe fokus på, hvad der skal være opnået, når eleven afslutter STU-

⁴ STU i Randers Kommune har ligeledes haft gode erfaringer med kvantitative progressionsmålinger af eleverne.

⁵ Diverse konsulentfirmaer tilbyder at lave udtræk på baggrund af såkaldte DREAM-data via STAR – styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Disse borgerforløbsdata giver bl.a. indblik i forhold til, hvilken forsørgelse borgeren modtager.

forløbet (effekten). Ligeledes har man opnået en øget bevidsthed om uddannelsen opbygning (moduler) som sådan, hvor programteorien løbende bliver anvendt som referencepapir.

HKI tilbyder kurser i udarbejdelse af programteori.

3.6 Socialøkonomiske virksomheder (SØV)

Den generelle opfattelse på Fremtidsværkstedet og hos adskillige af de interviewede var, at skabelse af især eksterne praktikpladser og jobs for målgruppen er et problem. Flere aktører på området peger på, at en del af løsningen på denne udfordring kan være SØV.

Der peges således på, at SØV kan fungere som springbræt for målgruppen – eksempelvis som praktiksted, udslusning og arbejdsplads i det hele taget.

Cabi har erfaringer med, at kommuner og SØV kan samarbejde på flere områder:

- Som en anden aktør, der hjælper med vejledning og opkvalificering samt virksomhedspraktik for udsatte grupper.
- Som et virksomhedscenter med mentorer for udsatte gruppers vej til det ordinære arbejdsmarked.
- I forbindelse med afklaring til fleksjob.
- Til at skabe varige job for personer med nedsat arbejdsevne (fleksjob, skånejob og andre støttede ansættelser).

Velfærdsforvaltningen har orienteret Cabi om, at der allerede er igangsat en proces som skal undersøge mulighederne for evt. fremtidig øget anvendelse af SØV.

Cabi anbefaler,

- At Køge Kommune fortsætter processen – og ikke mindst overvejer muligheder for skabelse af fleks-/minifleksjob for målgruppen i relation til SØV.

3.7 Tilsyn

Følgende punkt blev ikke umiddelbart behandlet i telefoninterviews eller på Fremtidsværkstedet. Årsagen til at det er med er dog, at anvendelsen af tilsyn kan adressere flere af de udfordringer, som der er blevet gjort opmærksom på i forhold til STU-området.

Det anbefales således, at Køge Kommune overvejer at anvende tilsyn i relation til de anvendte STU-tilbud. Der er intet lovkrav i forhold til dette, men det vurderes, at der vil kunne opnås flere fordele ved at anvende tilsyn. Tilsyn på STU-området vil således betyde:

- At området med mellemrum kan få foretaget et "eftersyn" i forhold til lovgivning og ønsket serviceniveau (konkrete indhold af STU-forløb).
- At Køge kommune via tilsyn vil kunne få kvalificeret faglig sparring og forslag til udvikling.
- At tilsynet kan påpege krav i forhold til fokus for bestilling og fagligt indhold af STU-forløbet med henblik på fremadrettet kvalificering af tilbuddene.

Der findes flere udbydere af tilsyn på STU-området – og kommuner som eksempelvis Faaborg-Midtfyn, Gentofte, Varde og Silkeborg anvender tilsyn på området.

4 Perspektivering

Cabi har i indeværende rapport givet et oprids af udvalgte opmærksomhedspunkter og peget på en række konkrete anbefalinger i relation til STU-området.

STU-området i Køge Kommune er præget af en bred vifte af aktører, hvilket er med til at sikre, at der kan tilbydes en individuelt, særligt tilrettelagt uddannelse til fordel for målgruppen. Denne differentiering giver imidlertid også udfordringer i forhold til at være på linje med formålet for STU'en, alle aktørerne imellem.

Formålsparagraffen⁶ for STU kan imidlertid tolkes i flere retninger. Hvad er eksempelvis *"et voksenliv"*, og hvilket ambitionsniveau skal man tillægge formuleringen *"... og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse"*?

Derfor anbefales det, at Velfærdsforvaltningen understøtter en fremadrettet dialog om, hvordan der kan skabes fælles retning på området. En fælles retning, der såvel byder på forståelse for, at der er tale om en målgruppe med mange udfordringer, samtidig med at man undgår fejlagtige placeringer af de unge i kategorien "uarbejdsdygtige" - og har for lave eller ingen ambitioner på deres vegne. Eller sagt på en anden måde: at man lykkedes med at få den socialfaglige og den beskæftigelses-/uddannelsesrettede indsats til at gå hånd i hånd.

---

⁶ Se indeværende rapports side 6 for formulering af STU-formålet.